

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
завідувач кафедри
Сафін О.Д.
«__» _серпня_ 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ОК 17 ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ
ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ**

Галузь знань: 05 Соціальні, поведінкові науки
Спеціальність: 053 Психологія
Освітня програма: Психологія

Умань – 2023

Робоча програма «Психологічний супровід осіб з особливими освітніми потребами» для здобувачів вищої освіти спеціальності 053 Психологія

Розробник:

Павелків Р.В., доктор психологічних наук, професор кафедри психології

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології.

Протокол № ___ від «___» серпня 2023 року

Завідувач кафедри

Сафін О.Д.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти

Протокол № ___ від «___» серпня 2023 року

Голова науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти:

Г.В. Бондаренко

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	вибіркова	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	120	120
Курс	2	2
Семестр	3	3
Кількість змістових модулів із розподілом:	2	2
Обсяг кредитів	4	4
Обсяг годин, у тому числі:		
Аудиторні:		
Лекційні	30	6
Семінарські / Практичні	30	8
Лабораторні	-	-
Самостійна робота	60	106
Індивідуальні завдання		
Форма семестрового контролю	екзамен	екзамен

2. Мета та завдання

Основною **метою** викладання дисципліни «Психологічний супровід осіб з особливими освітніми потребами» для студентів спеціальності «Психологія» є формування цілісного уявлення і теоретичних знань про зміст психолого-педагогічного супроводу як комплексної системи заходів з організації освітнього процесу та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, передбачених індивідуальною програмою розвитку.

Завдання з вивчення дисципліни:

- засвоєння студентами нормативних та теоретичних засад вивчення та супроводу дітей з особливими освітніми потребами;
- оволодіння теоретичними знаннями та практичними вміннями щодо створення умов для забезпечення прав і можливостей осіб з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти на всіх рівнях освіти з урахуванням їхніх індивідуальних потреб, можливостей, здібностей та інтересів;
- формування навичків застосовувати види та форми здобуття освіти дітей з ООП, що враховують їхні потреби та індивідуальні можливості, проведення комплексної психолого-педагогічної оцінки розвитку дітей, надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, а також забезпечення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами;
- оволодіння компетенціями щодо здійснення кваліфікованого психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами, надання їм соціальних послуг.

3. Результати навчання за дисципліною

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен здобути такі компетентності:

загальні:

ЗК 1 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 5 Здатність до конструктивного спілкування, співпрацювати в команді, ефективно взаємодіяти з іншими людьми та налагоджувати ефективну міжособистісну комунікацію, проявляти лідерські якості.

ФК 7 Здатність до розуміння закономірностей спілкування та взаємодії між людьми; здатність до комунікації з особами з ООП.

ФК 8 Здатність розуміти сутність, форми та методи проведення просвітницьких, інформаційно-консультативних та роз'яснювальних заходів для створення безпечного психологічного середовища.

ФК 9 Мати знання про організацію та надання психологічної допомоги (індивідуальної та групової), в тому числі особам з ООП.

Очікувані програмні результати навчання:

ПРН 9 Розуміти специфіку діяльності психолога в різних сферах суспільної практики та бути здатним до організації діяльності психологічної служби.

ПРН 12 Обирати та застосувати ефективні методи просвітницької, інформаційно-консультативної та роз'яснювальної роботи з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей особистості; володіти технологіями психологічного супроводу та корекційно-розвиткової роботи осіб з особливими освітніми потребами.

Розвинуті базові soft skills: креативність, робота в команді, емоційний інтелект, взаємодія з людьми, тайм-менеджмент, саморозвиток, критичне та екологічне мислення.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Інклюзивна освіта як сфера відповідальності держави та громадянського суспільства

Тема №1. Інклюзивна освіта: сутність, завдання та принципи

Механізм забезпечення інклюзивної освіти у міжнародних документах. Національне законодавство у сфері інклюзивної освіти. Зарубіжний досвід інклюзивної освіти.

Тема №2. Державно-громадське управління інклюзивною освітою

Система управління інклюзивною освітою. Характеристика мережі закладів освіти для дітей з ООП. Деонтологія інклюзивної освіти.

Тема №3. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти

Діти з особливими освітніми потребами: особливості психофізичного розвитку. Соціалізація дитини з особливими освітніми потребами: індивідуальний підхід та етапи соціалізації.

Тема №4. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків в освіті

Технологія використання Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (МКФ-ДП). Практичне застосування МКФ-ДП у контексті соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з особливими освітніми потребами.

Тема 5. Складові, фактори розвитку та базові моделі впровадження

Складові інклюзивної освіти. Базові моделі впровадження інклюзії освіти. Фактори розвитку інклюзивної освіти.

Змістовий модуль 2. Практичні засади здійснення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивній освіті

Тема №6. Особливості організації освітнього процесу для дітей з ООП

Універсальний дизайн інклюзивного освітнього середовища. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП. Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП. Технологія навчання в інклюзивному освітньому середовищі. Технологія оцінювання результатів інклюзивного навчання. Додаткові освітні послуги в інклюзивному освітньому середовищі.

Тема № 7. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами в Україні

Інтеграція як процес залучення в суспільство людей з інвалідністю. Соціальне залучення, соціальна інклюзія. Соціально-психологічна реабілітація: сутність, підходи та напрями.

Тема № 8. Інклюзивний соціально-реабілітаційний туризм як складова соціальної роботи у громаді

Інклюзивний туризм як інноваційна соціальна послуга для людей з інвалідністю
Інклюзивний туризм як засіб соціально-психологічної реабілітації людей з інвалідністю.

Тема № 9. Громадські організації та спілки осіб з інвалідністю як суб'єкти надання соціальних та реабілітаційних послуг

Нормативно-правове забезпечення процесу надання соціальних та реабілітаційних послуг громадськими організаціями та спілками осіб з інвалідністю. Всеукраїнські громадські спілки та організації інвалідів і ветеранів.

Тема № 10. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами: інноваційні технології природотерапії

Арт-терапія як ефективна технологія соціалізації дітей з особливими освітніми потребами в сучасних умовах. Іпотерапія як сучасний метод комплексної реабілітації дітей та молоді з особливими освітніми потребами. Каністерапія як засіб соціально-психологічної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами. Фелінотерапія як метод терапії осіб з особливими потребами. Екотерапія як засіб соціально-психологічної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами. Дельфінотерапія – ефективний метод реабілітації

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усь о го	у тому числі					усь о го	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Інклюзивна освіта як сфера відповідальності держави та громадянського суспільства												
Тема №1. Інклюзивна освіта: сутність, завдання та принципи	12	2	2		6	2	16	2			8	6
Тема №2. Державно-громадське управління інклюзивною освітою	12	4	4			4	8		2			6
Тема №3. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт	6	2	2			2	6					6

інклюзивної освіти												
Тема №4. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків в освіті	6	2	2			2	6					6
Тема №5 Складові, фактори розвитку та базові моделі впровадження	12	4	4			4	8		2			6
Разом за змістовим модулем 1	48	14	14		6	14	44	2	4		8	30
Змістовий модуль 2. Практичні засади здійснення психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивній освіті												
Тема №6 Особливості організації освітнього процесу для дітей з ООП	12	2	2		6	2	20	2	2		8	8
Тема № 7 Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами в Україні	18	4	4		6	4	16				10	6
Тема № 8. Інклюзивний соціально-реабілітаційний туризм як складова соціальної роботи у громаді	12	2	2		6	2	16				10	6
Тема № 9. Громадські організації та спілки осіб з інвалідністю як суб'єкти надання соціальних та реабілітаційних	12	4	4			4	8		2			8

послуг												
Тема № 10. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами: інноваційні технології природотерапії	18	4	4		6	4	16	2			10	2
Разом за змістовим модулем 2	72	16	16		24	16	76	4	4		38	30
Усього годин	120	30	30		30	30	120	6	8		46	60

6. Темі практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Інклюзивна освіта: сутність, завдання та принципи	2	
2	Державно-громадське управління інклюзивною освітою	4	2
3	Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти	2	
4	Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків в освіті	2	
5	Складові, фактори розвитку та базові моделі впровадження	4	2
6	Особливості організації освітнього процесу для дітей з ООП	2	2
7	Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами в Україні	4	
8	Інклюзивний соціально-реабілітаційний туризм як складова соціальної роботи у громаді	2	
9	Громадські організації та спілки осіб з інвалідністю як суб'єкти надання соціальних та реабілітаційних послуг	4	
10	Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами: інноваційні технології природотерапії	4	
Усього		30	6

7. Самостійна робота

Теми, що виносяться на самостійне опрацювання необхідно презентувати у вигляді презентації або інфографіки під час семінарського заняття (чи під час індивідуальної консультації з викладачем). В умовах дистанційного навчання завдання для самостійної роботи прикріплюються окремим документом в Інформаційно-освітньому середовищі (Moodle).

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма роботи
		Денна форма	Заочна форма	
1	Проаналізувати міжнародний досвід супроводу осіб з ООП та розробити рекомендації для наших закладів освіти	6	8	Презентація або інфографіка
2	Розробіть маршрут інклюзивного туризму (нозологію оберіть самостійно)	6	10	Презентація
3	Розробіть пам'ятку для закладів освіти «застосування принципів універсального дизайну в інклюзивному освітньому середовищі»	6	8	Інфографіка або доповідь
4	Проаналізуйте досвід роботи команди психолого-педагогічного супроводу 3 закладів освіти та запропонуйте питання для розгляду	6	10	Інфографіка або презентація
5	Проаналізуйте основні форми та методи арт-терапії та визначте найефективніші форми та методи роботи для кожної нозології	6	10	Презентація
Усього		30	46	

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів	Разом
1	Повнота розкриття питання	0,5	2
2	Логіка викладення, культура мовлення, впевненість, емоційність та аргументованість	0,5	
3	Використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань, інтернет ресурсів тощо)	0,5	
4	Аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки	0,5	

8. Індивідуальні завдання

1. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) з навчального курсу «Психолого-педагогічний супровід в умовах інклюзивної освіти» передбачає самостійну науково-пошукову, творчу роботу, спрямовану на розробку соціального проекту з такої проблематики:

- Соціальна реабілітація дитини з особливими освітніми потребами.
- Створення соціально-сприятливого середовища у родині, в якій виховується дитина з ООП.
- Організація дозвілля батьків та їх дітей.
- Підтримка обдарованої молоді з ООП.
- Профілактика різних проявів девіації.

Проблему ІНДЗ студент може обрати самостійно, узгодивши її з викладачем.

Враховуючи той факт, що управління соціально-педагогічними проектами є процесом цілеспрямованих змін, що відбуваються за заздалегідь визначеними параметрами (цілі, завдання,

терміни, людські та фінансові ресурси і т. ін.), необхідна відповідна послідовність впровадження таких змін. Ці елементи послідовності представляють собою етапи управлінських дій:

передпроектний – передбачає вивчення та аналіз існуючого стану об'єкту, що потребує змін;

власне проект – визначає основні ідеї, мету, низку заходів, терміни реалізації, критерії змін, механізми вивчення ефективності, фазове, матеріально-технічне та фінансове забезпечення;

планування – передбачає розробку плану роботи поетапно: місячний, семестровий, річний план;

моніторинг якості проекту – ставить за мету розробку та організацію системи вивчення його поточних результатів, математично-графічного оформлення, аналізу динаміки змін;

постпроектний (заключний) – націлений на поширення набутого інноваційного досвіду та прогнозування.

Структура ІНДЗ

1. Назва проекту.
2. ПІБ автора.
3. Вказати виконавця.
4. Актуальність проблеми, на вирішення якої спрямований проект.
5. Мета проекту.
6. Завдання.
7. Етапи реалізації проекту.
8. Ресурсна база.
9. Очікуваний результат проекту.

Порядок подання та захисту соціально-педагогічного проекту: соціально-педагогічний проект подається у вигляді скріпленого (зшитого) зошита (реферату) з титульною сторінкою стандартного зразка і внутрішнім наповненням із зазначенням всіх позицій змісту завдання; соціально-педагогічний проект подається викладачу, який читає лекційний курс з даної дисципліни та приймає залік, не пізніше ніж за 2 тижні до заліку; оцінка за ІНДЗ виставляється на заключному семінарському занятті з курсу на основі попереднього ознайомлення викладача з його змістом. Обов'язковою умовою підготовки і захисту соціально-педагогічного проекту є його комп'ютерна презентація, яка супроводжується виступом студента. Оцінка за ІНДЗ є обов'язковим компонентом залікової оцінки і враховується при виведенні підсумкової оцінки з навчального курсу.

2. Взяти участь в науково-практичній конференції (написати статтю, тези, виступити з доповіддю).

3. Пройти навчальний курс на таких платформах масових відкритих онлайн-курсів, як Prometheus, EdEra, Khan Academy та інші, який дотичний до теми дисципліни, та у вигляді доповіді представити основні положення та нову інформацію яку здобули.

Критерії оцінювання ІНДЗ

№ п/п	Критерії оцінювання	Кількість балів
1.	Повнота виконання завдань дослідження (наявність усіх необхідних структурних елементів)	0-2
2.	Актуальність проблеми проекту, її обґрунтування, осмислення і формулювання мети	0-2
3.	Оригінальність ідеї та способів вирішення проблеми	0-1
4.	Рівень самостійності у виконанні різних етапів роботи	0-1
5.	Практичне використання предметних знань, умінь і навиків	0-2
6.	Кількість нової інформації, внесеної в проект, і рівень її	0-2

	осмислення	
7.	Рівень творчості в організації презентації результатів проекту	0-2
8.	Соціальне і прикладне значення отриманих результатів	0-2
Загальна кількість балів		14

9. Методи навчання

Загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Лекційні курси поєднуються із семінарськими та лабораторними заняттями, робочими зустрічами. Переважно навчання відбувається в групах, з дискусіями та підготовкою презентацій самостійно та в малих групах.

Методи навчання (МН):

МН 1– лекція-візуалізація;

МН 2 – частково-пошуковий метод;

МН 3 – дослідницький метод;

МН 4 – метод дискусії;

МН 5 – складання матриці ідей;

МН 6 – складання тез;

МН 7 – проблемне навчання;

МН 8 – імітаційне навчання;

МН 9 – дистанційне навчання;

10. Методи контролю

Формами контролю знань здобувачів є поточний, модульний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Модульний контроль проходить після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Форму модульного контролю (у вигляді тестів, письмової контрольної роботи, колоквіуму) обирає лектор дисципліни. Після проведення модульного контролю з усіх змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектор дисципліни визначає загальний рейтинг здобувача з навчальної роботи.

Методи оцінювання (МО):

МО 1 – усне опитування;

МО 2– письмове опитування;

МО 3 – тестування;

МО 4 – модульний контроль;

МО 5 – підсумковий контроль.

МО 6 – екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінки «*відмінно*» (А) заслуговує слухач, який виявив всебічні, системні й глибокі знання та розуміння навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, ознайомлений з основною і додатковою психологічною літературою.

Зазвичай, оцінка «*відмінно*» ставиться здобувачам, які засвоїли взаємозв'язок основних категорій і понять психології вищої школи, усвідомлюють значення наукових знань для організації педагогічного процесу та науково-педагогічної діяльності викладача, творчо використовують їх при розв'язанні ситуаційних психолого-педагогічних завдань.

Оцінки «*добре*» (*BC*) заслуговує здобувач, який виявив повне знання та розуміння навчального матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв рекомендовану основну психологічну літературу.

Як правило, оцінка «*добре*» виставляється здобувачам, які засвідчили системні знання та розуміння з психології вищої школи і здатні до їх самостійного поповнення та оновлення під час подальшої навчальної роботи і професійної діяльності. Одночасно вони допустили несуттєві неточності, пропуски, помилки, які змогли самостійно виправити.

Оцінки «*задовільно*» (*DE*) заслуговує здобувач, який виявив знання та розуміння основного навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, частково справився з виконанням передбачених програмою завдань, ознайомлений із частиною рекомендованої основної психологічної літератури.

Зазвичай, оцінка «*задовільно*» виставляється здобувачам, які допустили суттєві помилки у відповіді на семінарському занятті, іспиті або при виконанні тестових завдань, але продемонстрували здатність усунути ці помилки за допомогою викладача.

Оцінка «*незадовільно*» (*Fx*) виставляється здобувачам, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не знайомий з основною психологічною літературою.

Як правило, «*незадовільна*» оцінка виставляється здобувачам, у яких відсутні знання з психології вищої школи або їх недостатньо для продовження навчання чи початку професійно-педагогічної діяльності.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Тема заняття (кількість годин)	Форма діяльності	Методи навчання й оцінювання	Оцінювання аудиторної роботи	Завдання самостійної, домашньої роботи та методи оцінювання	Рекомендована література й інформаційні ресурси	Оцінювання самостійної роботи	Термін виконання самостійної роботи
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти психології інклюзії							
Тема №1. Інклюзивна освіта: сутність, завдання та принципи	лекція	МН1 МН4 МН9					
Тема №1. Інклюзивна освіта: сутність, завдання та принципи (2 год.)	Семинарське	МН4 МН5 МН9 МО1	2 бали	Механізм забезпечення інклюзивної освіти у міжнародних документах. Національне законодавство у сфері інклюзивної освіти. Зарубіжний досвід інклюзивної освіти. Проаналізувати міжнародний досвід супроводу осіб з ООП та розробити рекомендації для наших закладів освіти МО1, МО2	2,3,5	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Тема №2. Державно-громадське управління інклюзивною освітою	лекція	МН1 МН4 МН5 МН9					

Тема №2. Державно-громадське управління інклюзивною освітою (4 год.)	Семінарське	МН4 МН5 МН7 МО1	4 бали	Система управління інклюзивною освітою. Характеристика мережі закладів освіти для дітей з ООП. Деонтологія інклюзивної освіти МО1, МО2	4,8,10	4 бали	До проведення аудиторного заняття.
Тема №3. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти	лекція	МН1 МН4 МН9					
Тема №3. Дитина з особливими освітніми потребами як суб'єкт інклюзивної освіти (2 год.)	семінарське	МН4 МН5 МН9 МО1	2 бали	Діти з особливими освітніми потребами: особливості психофізичного розвитку. Соціалізація дитини з особливими освітніми потребами: індивідуальний підхід та етапи соціалізації МО1, МО2	2,5,6	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Тема №4. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків в освіті	лекція	МН1 МН4 МН9					

Тема №4. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків в освіті (2 год.)	Семінарське	МН4 МН5 МН7 МО1	2 бали	Технологія використання Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей і підлітків (МКФ-ДП). Практичне застосування МКФ-ДП у контексті соціально-психологічної реабілітації дітей та молоді з особливими освітніми потребами МО1, МО2	11,12, 13	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Тема 5. Складові, фактори розвитку та базові моделі впровадження	лекція	МН1 МН4 МН5 МН9					
Тема 5. Складові, фактори розвитку та базові моделі впровадження (4 год.)	Семінарське	МН4 МН5 МН9 МО1	4 бали	Складові інклюзивної освіти. Базові моделі впровадження інклюзії освіти. Фактори розвитку інклюзивної освіти МО1, МО2	2,3,6	4 бали	До проведення аудиторного заняття.
Тема №6. Особливості організації освітнього процесу для дітей з ООП	лекція	МН1 МН4 МН9					
Тема №6. Особливості організації	Семінарське	МН4 МН5 МН9	2 бали	Універсальний дизайн інклюзивного освітнього	5,2	2 бали	До проведення аудиторного

освітнього процесу для дітей 3 ООП (2 год.)		МО1		<p>середовища. Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з ООП. Індивідуальна програма розвитку дитини з ООП. Технологія навчання в інклюзивному освітньому середовищі. Технологія оцінювання результатів інклюзивного навчання. Додаткові освітні послуги в інклюзивному освітньому середовищі. Проаналізуйте досвід роботи команди психолого-педагогічного супроводу 3 закладів освіти та запропонуйте питання для розгляду МО1, МО2</p>			го заняття.
Тема № 7. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами в Україні	лекція	МН1 МН4 МН9			2,3,4,5,6		

<p>Тема № 7. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами в Україні (4 год.)</p>	<p>Семінарський</p>	<p>MН4 MН5 MН7 MО1</p>	<p>4 бали</p>	<p>Інтеграція як процес залучення в суспільство людей з інвалідністю. Соціальне залучення, соціальна інклюзія. Соціально-психологічна реабілітація: сутність, підходи та напрями. Розробіть пам'ятку для закладів освіти «застосування принципів універсального дизайну в інклюзивному освітньому середовищі» у формі презентації або інфографіки MО1, MО2</p>		<p>4 бали</p>	<p>До проведення аудиторного заняття.</p>
<p>Тема № 8. Інклюзивний соціально-реабілітаційний туризм як складова соціальної роботи у громаді</p>	<p>лекція</p>	<p>MН1 MН4 MН9</p>			<p>2,3,6</p>		
<p>Тема № 8. Інклюзивний соціально-реабілітаційний туризм як складова соціальної роботи у громаді (2</p>	<p>Семінарський</p>	<p>MН4 MН5 MН9 MО1</p>	<p>2 бал</p>	<p>Інклюзивний туризм як інноваційна соціальна послуга для людей з інвалідністю Інклюзивний туризм як засіб соціально-психологічної реабілітації людей з інвалідністю.</p>		<p>2 бали</p>	<p>До проведення аудиторного заняття.</p>

год.)				Розробіть маршрут інклюзивного туризму (нозологію оберіть самостійно) MO1, MO2			
Тема № 9. Громадські організації та спілки осіб з інвалідністю як суб'єкти надання соціальних та реабілітаційних послуг	лекція	MН1 MН4 MН5 MН9			1,6		
Тема № 9. Громадські організації та спілки осіб з інвалідністю як суб'єкти надання соціальних та реабілітаційних послуг (4 год.)	Семінарське	MН4 MН5 MН7 MO1	4 бали	Нормативно-правове забезпечення процесу надання соціальних та реабілітаційних послуг громадськими організаціями та спілками осіб з інвалідністю. Всеукраїнські громадські спілки та організації інвалідів і ветеранів MO1, MO2	2,4	4 бали	До проведення аудиторного заняття.
Тема № 10. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами: інноваційні технології природотер	лекція	MН1 MН4 MН9					

апії							
Тема № 10. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами: інноваційні технології природотерапії (4 год.)	Семінарське	МН4 МН5 МН9 МО1	4 бали	Арт-терапія як ефективна технологія соціалізації дітей з особливими освітніми потребами в сучасних умовах. Іпотерапія як сучасний метод комплексної реабілітації дітей та молоді з особливими освітніми потребами. Каністерапія як засіб соціально-психологічної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами. Фелінотерапія як метод терапії осіб з особливими потребами. Екотерапія як засіб соціально-психологічної реабілітації дітей з особливими освітніми потребами. Дельфінотерапія – ефективний метод реабілітації. Проаналізуйте основні форми та методи арт-терапії та визначте найефективніші форми та методи роботи для кожної нозології МО1, МО2	2,3,4,5,6	4 бали	До проведення аудиторного заняття.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота																	ІНДЗ	ПК	Сума
ЗМ1								ЗМ2											
1	2	3	4	5	6	7	МК1	8	9	10	11	12	13	14	15	МК2	14	10	100
4	4	4	4	4	4	4	8	4	4	4	4	4	4	4	4	8			

Критерії оцінювання відповіді на занятті

Кількість балів	Характеристика відповіді
4	Здобувач засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі і всебічні знання відповідної теми, основні положення наукових першоджерел та рекомендованої літератури, логічно мислить і будує відповідь, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, висловлює своє ставлення до тих чи інших проблем, вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, логічно та обґрунтовано будувати висновки; безпомилково відповідає на питання, використовуючи матеріали, що виносяться на самостійне опрацювання.
3	Здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного завдання; неповно відтворює основний зміст матеріалів, які виносяться на самоопрацювання.
2	Здобувач в основному засвоїв теоретичний матеріал теми заняття, фрагментарно розкриває зміст навчального матеріалу, показує початкову уяву про предмет вивчення, при відтворенні основного навчального матеріалу допускає суттєві помилки, наводить прості приклади, непереконливо відповідає, плутає поняття, фрагментарно відтворює матеріал, що виносився на самостійне опрацювання.
1	Здобувач не опанував навчальний матеріал з теми, не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

16. Рекомендовані джерела інформації**Основна**

1. Енциклопедія інклюзивного реабілітаційно-соціального туризму: енциклопедія [Лепський В. В., Безлюдний О. І., Коляда Н. М., Кравченко О. О. та ін.]. Умань: Візаві, 2019. 562 с.

2. Current issues of inclusive tourism introduction in Ukraine and other countries. Poznan: UniKS Press, 2020. 225 p.
3. Павелків Р.В. Рефлексія як психологічний механізм моральної саморегуляції поведінки особистості. Психологія: реальність і перспективи: збірник наукових праць. Випуск 11 / упоряд. Р.В. Павелків; ред. кол. : Р.В. Павелків, В.І. Безлюдна, Н.В. Корчакова. Рівне: РДГУ, 2018. С. 5-10.
4. Калиновська І. С. Підготовка майбутніх практичних психологів до роботи в умовах інклюзивного навчання: теорія і практика. Умань : Соч. М. М., 2020. 183 с.
5. Малишевська І. А. Теоретико-методичні основи підготовки фахівців психолого-педагогічного профілю до роботи в умовах інклюзивного освітнього середовища. Умань : Соч. М. М., 2018. 386 с.
6. Соціально-психологічна реабілітація дітей та молоді з особливими освітніми потребами: інноваційні технології природотерапії : монографія / Кравченко О. О., Міщенко М. С., Левченко Н. В. та ін. ; МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини. Умань : Візаві, 2020. 144 с.

Допоміжна

1. Національна стратегія реформування системи інституційного догляду та виховання дітей на 2017-2026 роки.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/526-2017-p>
2. Порошенко М. Інклюзивна освіта. Київ, 2019. 300 с.
3. Про затвердження Інструкції про встановлення груп інвалідності МОЗ України; Наказ, Інструкція від 07.04.2004 № 183.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0516-04>
4. Про затвердження плану заходів із впровадження в Україні Міжнародної класифікації функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я та Міжнародної класифікації.
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1008-2017-p>
5. Україна. Інклюзія. Система авторизації інклюзивно-ресурсних центрів. URI:
<http://ircenter.gov.ua>
6. Чуйко О.В. (2015). Соціальна реабілітація: підходи до змістових характеристик процесу. Актуальні проблеми соціології, психології, педагогіки. №4 (29).

Інформаційні ресурси

- ✓ Бібліотека УДПУ – <http://library.udpu.org.ua>
- ✓ Репозитарій УДПУ – <https://udpu.edu.ua/component/banners/click/8>
- ✓ www.nbu.gov.ua Національна бібліотека України імені Психологічна служба системи освіти України. – <http://psyua.com.ua/index.php>

Сайти з неформальної освіти:

- <https://prometheus.org.ua/> - платформа Прометеус;
- <https://www.ed-era.com/courses/> - студія онлайн-освіти EdEra;
- <https://eduhub.in.ua> - Освітній Хаб - EduHub.in.ua